

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS
9021 Győr, Városház tér 1.

..... napirendi pont

Pintér Bence polgármester előterjesztése

Javaslat
Győr Megyei Jogú Város Levéltára 2025. évi beszámolójának és
2026. évi munkatervének jóváhagyására

Győr, 2026. március 30.

Előterjesztő:

Pintér Bence
polgármester

Az előterjesztést látta: -

Az előterjesztést véleményezte: Humánszolgáltatási Bizottság

Meghívásra javasolt: Bagi Zoltán Péter, Győr Megyei Jogú Város Levéltárának igazgatója

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

dr. Bakonyi Bernadett
jegyző

Az előterjesztést készítette: Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Kulturális Osztály

Pintér Bence polgármester előterjesztése

Javaslat

Győr Megyei Jogú Város Levéltára 2025. évi beszámolójának és 2026. évi munkatervének jóváhagyására

Tisztelt Közgyűlés!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 116. §-a az önkormányzati levéltárak éves beszámolójának és munkatervének jóváhagyását a Közgyűlés át nem ruházható feladatkörébe utalja.

Győr Megyei Jogú Város Levéltárának igazgatója elkészítette és az irányítói jogkör gyakorlójának jóváhagyásra benyújtotta 2025. évi munkabeszámolóját és 2026. évi munkatervét, mely dokumentumokat a fenntartónak – a Közgyűlés elfogadó határozatával együtt – meg kell küldenie a Magyar Nemzeti Levéltár vezető szakfelügyelőjének.

Az intézmény szakmai tevékenységét a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvényben előírt kötelezettségeinek megfelelően végzi. A mintegy 3 600 iratfolyómétert kitevő levéltári állományt magániratok, közokiratok és városépítészeti dokumentumok alkotják, gyűjtési körébe tartoznak továbbá a törvényekben előírt azon iratanyagok (különösen: munkajogi és tulajdonjogi iratok, bizonyítványok), melyek hivatalos eljárásban felhasználhatók, és melyekről a levéltár hiteles igazolásokat, másolatot adhat ki. A költségvetési szerv közéleti, állampolgári szolgáltató, tudományos kutató, ismeretterjesztő és kiadói feladatkört egyaránt betölt, természetes és jogi személyek számára biztosítja mindazon közszolgáltatásokat, melyek az állomány gyűjtése, megőrzése, védelme, feldolgozása, kutathatóvá tétele és kutatása, valamint selejtezése jelentenek. Az intézmény 2025. évi tevékenysége során továbbra is együttműködött a város iratképző szerveivel, segítette a szabályszerű és szakszerű irattározásuk gyakorlatának kialakítását, illetve továbbra is támogatta az Önkormányzat közigazgatási munkáját. A Levéltár a 2025. évben is csatlakozott a megszokott nagyrendezvényekhez, mint az Ünnepi Könyvhét, valamint a XXIV. Győri Könyvszalón.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy Győr Megyei Jogú Város Levéltárának 2025. évi beszámolóját és 2026. évi munkatervét az 1. számú melléklet szerinti tartalommal az alábbi Határozati javaslatban foglaltak szerint szíveskedjen jóváhagyni.

HATÁROZATI JAVASLAT

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése az irányítói jogkörébe tartozó és fenntartásában működő Győr Megyei Jogú Város Levéltára 2025. évi beszámolóját és 2026. évi munkatervét az 1. számú mellékletben foglaltak szerint jóváhagyja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

Győr, 2026. március 30.

Pintér Bence
polgármester

✉ 9022 Győr, Rákóczi Ferenc út 1. 9001 Pf: 648 ☎: 96/ 312-288, 518-742 ☎ /fax:518-742
E-mail: leveltar.gyor@gmail.com * honlap: www.vleveltar.gyor.hu
Műszaki részleg: 9024 Győr, Külső Baross Gábor út 61-63. ☎ /fax:423-654

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS LEVÉLTÁRÁNAK 2025. ÉVI MUNKABESZÁMOLÓJA

Győr Megyei Jogú Város Levéltárának 2025. évi költségvetése 155.080.927 Ft volt, a kapott pótelőirányzatoknak köszönhetően a módosított előirányzat összege 184.153.733 Ft, ennek teljesítése 77%-ban, vagyis 142.005.032 Ft-ban valósult meg. A teljesített személyi juttatás összege 73.830.496 Ft, a munkaadót terhelő járulék 9.140.387 Ft, a dologi és egyéb kiadások értéke 58.157.636 Ft, a beruházások eredménye 876.513 Ft volt.

A Levéltár Rákóczi Ferenc utcai főépületében az alábbi munkálatok valósultak meg:

1. Az előtérben lévő régi lámpatestek cseréje, összesen 8 db, és LED-es izzóval történő felszerelése, összesen bruttó 135.730 Ft értékben.
2. Anyakönyvek restaurálása összesen bruttó 738.500 Ft értékben. (NKA pályázat)

A Levéltár a minden évben megjelenő Győri Tanulmányok soros kötetét megjelentette.

Intézményünk a Sorsfordítók és küzdelmek – A magyar történelem négy fejezetben – című konferenciasorozat keretében tervezett előadásokat megtartotta 2025.09.18 – 2025.12.05 között, amely 4 előadást ölelt fel.

Levéltárunk 2025.11.19-én a Pálffyak Győr és a Magyar Királyság történetében című konferenciát sikeresen lebonyolította.

Győr Megyei Jogú Város Levéltára 2025. évi bevételi terve 100%-ban megvalósult az előzetes bevételi tervek szerint, amely 130.000 Ft volt. Intézményünk részt vett a Győri Könyvhét, a Győri Könyvszalon rendezvényeken, amelyekből bevétele keletkezett. A bevételek részét képezték még a bérleti díjak, az egyéb kiadványok értékesítéséből származó összegek, valamint az egyéb működési bevételekből származó bevételek is. A Levéltár 2025. évi összbevétele 162.502 Ft volt.

I. Technikai fejlesztés, levéltári iratok elhelyezése

A 2025. évben a Kulturális és Innovációs Minisztérium által kiírt pályázatból (Támogatási Okiratszám: LEVELTAR-KOZ-2024-0005) egy laptop vásárlására került sor.

A már digitalizálásra került állomány megfelelő tárolására is sor került. Ehhez éves tárhelyszolgáltatást vásároltunk a SysAdm Plusz Kft-től.

II. Személyi ellátottság, vezetés, munkaszervezés

A Levéltár, az elmúlt évek során megvalósult létszámbővítésnek köszönhetően mára már megfelelő létszámmal rendelkezik a feladatok ellátásához. A fő cél, hogy az egyre növekvő feladatok, közigazgatási teendők a korábbi magas színvonalon továbbra is megvalósuljanak, lehetővé váljék a részben nyugállományba vonuló kollégák pótlása, helyettesítése.

A Levéltárban folyó ügyfélszolgálati munka 2025. évben is zavartalan volt. Továbbra is fő célunk, hogy mind a központi épületben, mind a külső telephelyen az ügyfélszolgálat zavartalanul működjön, de a személyes megjelenés helyett a telefonos, illetve e-mailes ügyintézés támogatjuk. A kutatószolgálat racionális működését a 2025. évben is fenntartottuk. A törvényben meghatározott minimum követelménynek is eleget tettünk. A kutatók előzetes online bejelentkezése pedig szakszerűbbé tette a kiszolgálást.

III. A gyűjtőterület felügyelete

Továbbra is kiemelten ellenőriztük azokat az iratképzőket, amelyek a korábbi szervezeti átalakulásokat követően megmaradtak a városnál. Elsősorban az ott őrzött olyan anyagok megtekintésére koncentráltunk, amelyek a jelenlegi jogszabályok értelmében a levéltárba fognak kerülni. Természetesen itt csak ellenőrzésről, és nem iratátvételtől lehetett szó. A 2025. évben egy alkalommal végeztünk szervellenőrzést. Ezt a legnagyobb iratképzőnkél, a városi önkormányzatnál hajtottuk végre.

A levéltárhoz beérkező intézményi irattári és selejtezési tervek átvizsgálása után megtettük a javaslatainkat. Sok a már elavult, hatályukat veszített jogszabályokon alapuló mintaterv, melyek felülvizsgálatra, korszerűsítésre szorultak. Miután néhány ilyen irattári terv nem felelt

meg a jogszabályi követelményeknek, kezdeményeztük, hogy az érintett intézmények hozzák
összhangba irattári tevékenységüket a hatályos jogszabályokkal.

A 2025. évben 10 iratselejtezést és 11 iratkezelési szabályzatot hagytunk jóvá.

IV. Anyaggyarapodás, állományvédelem

Levéltárunkban a 2025. évben történt iratátvétel:

XXIX. 4. Győr-Szol iratai (1961–2000) 1 iratfolyóméter

XXIX. 5. E.ON Győri Erőmű jogelődjének iratai (1910–1952) 0,5 iratfolyóméter

XXXVII. 1b. Önkormányzat Bizottságok Jegyzőkönyvei (1991–2014) 7,5 iratfolyóméter.

Összesen 9 iratfolyóméter átvételére került sor a 2025. évben.

Az anyagvédelem szigorú előírásaira való tekintettel a levéltár az iratokat mindenkor savmentes dobozokban igyekszik elhelyezni. A központi épületben a város legrégebbi iratainak többsége még az ún. régi típusú, nem savmentes dobozokban van elhelyezve, ezek átdobozolása folyamatos. Az önkormányzattól átvett iratok kb. egyharmada még szintén a hagyományos dosszié rendszerű mintaállványozásnak megfelelően volt és van kezelve. Ezért 2025-ben is sor került az iratok átdobozolására.

Az állományvédelmi előírások betartása mind a központi épületben, mind a Baross úti épületben szükséges. Előbbi helyen az alacsony hőmérséklethez kiugróan magas páratartalom társul, míg a másikon évszakoktól függ: télen alacsony hőmérséklet és viszonylag magas páratartalom, míg nyáron a nagyon magas hőmérséklet mellett nagyon alacsony páratartalom a jellemző. Ez természetesen sem a munkavállalók egészségének, sem az iratok minőségének nem tesz jót. Az egyenletes páratartalmat és fűtést biztosító berendezésekre lenne tehát szükség, ám ehhez mindkét telephelyünkön komoly átalakítás kellene: fűtésrendszer és villamoshálózat korszerűsítése.

Állományvédelmi szempontból fontos előrelépésnek tekinthetjük, hogy tovább folytatódott a levéltári anyagaink digitalizálása. 2025. év január-március és augusztus-december közötti időszakban 97 958 oldal került szkennelésre. Ennek a mérete 4,2 terrabyte. A kutatható iratok folyamatosan kerülnek fel a gyorieleveltar.hu weboldalra.

V. Iratrendezés

A 2025. évben a következő fondok kerültek darabszinten rendezésre:

Magánépítési iratok. IV.1406/b (1960-). 90 doboz = 10,8 iratfolyóméter.

E.ON Győri Erőmű jogelődjének iratai. XXIX. 5 (1910–1952) 6 kötet = 0,5 iratfolyóméter.

Önkormányzati Bizottságok Jegyzőkönyvei. XXXVII.1/b (1991–2014) 175 kötet = 7,5 iratfolyóméter.

Összesen 18,8 ifm darabszintű rendezése történt meg.

VI. Iratselejtezés

Levéltárunk iratselejtezést nem végzett az elmúlt évben. Az ellenőrző rendezések során megállapításra került, hogy nem indokolt egyetlen tétel kiselejtezése sem.

VII. Segédletkészítés

A darabszintű rendezés során Excel táblázatba vittük fel azokat az adatokat, amelyek alapján, illetve segítségével bővebb információkkal tudjuk segíteni a későbbi kutatókat és ügyfeleket.

A levéltár folytatja a műszaki iratok számítógépes feldolgozását a 2005-ben megvásárolt program segítségével. A cél, hogy a munka mielőbbi befejezésével darabszintre rendezzük ezen iratokat.

A levéltár folytatta a 2020-ban elkezdett új számítógépes nyilvántartási rendszer kiépítését. Ez kizárólag a magyarországi városi levéltárakra vonatkozik. Részben pályázati pénzből valósítottuk meg ezt a feladatot. Ezzel levéltárunk lényegében csatlakozott az ország többi közlevéltárához. A későbbiek során e nyilvántartás segítségével lehetőség lesz arra is, hogy a statisztikai jelentésekben szereplő adatok ezzel összefüggően kerüljenek az ismétlődő beszámolókbba, munkatervekbe.

VIII. Kutató- és ügyfélszolgálat

A levéltár a tudományos kutatók kiszolgálása kapcsán előnyben részesítette a város történetével foglalkozó ügyfeleket. A 2025. évben összesen 32 kutatási kérelem érkezett intézményünkbe. A kutatási esetek száma pedig összesen 61 volt.

Az ügyfélszolgálat zavartalanul folyt a 2025. évben is. A levéltárat a leggyakrabban jogbiztosító iratokért keresik fel: bizonyítvány-másolatok, telexkönyvi végzések, tervrajzok stb.. Az iratok átvétele, annak megőrzése és az ehhez kapcsolódó szolgáltatás egy olyan nélkülözhetetlen feladat, amelyet a levéltár eleve jobban lát el, mint sok esetben ezen iratok megtermelői és jogutódai. A 2025. évben összesen 241 adatigénylő kérelem érkezett be hozzánk az ügyfelek részéről. Döntően építési terveket és iskolai igazolásokat kértek.

Emellett a bedigitalizált tervrajzok miatt a gyorielveltar.hu honlapot is egyre többen keresik fel. Eddig 222 felhasználó regisztrált az oldalra összesen, ebből 127 fő 2025. évben. A 13 193 műszaki iratból 2707-et néztek meg, ebből 397 iratot többen is megnéztek.

664 egyéb iratból 133-ot néztek meg. Ebből 46 iratot többen is megnéztek.

Műszaki levéltár iratot 73 felhasználó nézett meg, ebből:

58 felhasználó 1-nél több iratot.

43 felhasználó 5-nél több iratot.

9 felhasználó 50-nél több iratot.

7 felhasználó 100-nál több iratot.

Egyéb iratot 44 felhasználó nézett meg, ebből:

27 felhasználó 1-nél több iratot.

15 felhasználó 5-nél több iratot.

1 felhasználó 50-nél több iratot.

IX. Kiadványkészítés

A *Győri Tanulmányok* 47. száma megjelent 2025-ben is. Ez a Bálint Mihály Kulturális Alapból valósult meg. A támogatás összege: 2.500.000 Ft

Megjelentetésre került a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával Oláh András Pál: *A győri Magyar Wagon- és Gépgyár ellen 1944. április 13-án végrehajtott amerikai stratégiai légitámadás* című műve.

Sikerült előkészíteni kiadásra a *Győri céhes kiváltságlevelek a 16–18. századból* című kiadványunk III. kötetét.

A meglévő kiadványainkat az *Ünnepi Könyvhéten* és a *Győri Könyvszalonon* bemutattuk, illetve árusítottuk. Ezen nagy nyilvánosságnak örvendő események jó alkalmat kínálnak intézményünk számára a bemutatkozásra, a levéltári tevékenység, a kiadványaink népszerűsítésére. Kiaknázva szakmai kapcsolatainkat, alkalmanként egyes kiadványainkat szélesebb körben is közzétettük. Időnként a *Magyar Levéltárosok Egyesületének* vándorgyűlésén, a *Vármegyei és Városi Levéltárak Vezetőinek Tanácsa* éves találkozóin is hozzáférhetővé tettük köteteinket, és így bonyolítottuk le a szakmai kiadványi cseréket is.

X. Közművelődés

A 2025. évben két alkalommal látogatták meg intézményünket. Egyrészt fogadtuk a Cseh Levéltárosok Szövetségének mintegy 35 fős küldöttségét. Erre a látogatásra a 2024. évben kialakított jó kapcsolat révén került sor. Másrészt egy iskolai csoportot fogadtunk, szintén hasonló létszámmal.

Emellett két kollégának összesen 10 tudományos publikációja jelent meg. Ezek közül:

Könyv 1.

Konferencia előadásból készült publikáció 1.

Tanulmány 7 (Ezek közül egy angol nyelvű).

Ismeretterjesztő kiadvány 1.

Levéltárosaink közül négyen összesen 17 tudományos előadást tartottak. Ebből három alkalommal külföldön (Révkomárom, Fülek és Nagyvárád).

Levéltárunk három tudományos konferencia megszervezésében vett részt:

XXVI. Győri és a XII. Kisalföldi Levéltári Nap.

Győr a reformkorban. (NKA Nyitott Levéltárak 2024/2025. évi programsorozat megvalósítása, pályázati azonosító: 208108/00208)

A Pálffyak Győr és a Magyar Királyság történetében. Ez a Bálint Mihály Kulturális Alapból valósult meg. A támogatás összege: 500.000 Ft

Levéltárunk a Kazinczy Ferenc Gimnáziummal és Kollégiummal együttműködve szervezett egy négyelőadásos sorozatot, amelyen több száz diák vett részt. Ez a Bálint Mihály Kulturális Alapból valósult meg. A támogatás összege: 500.000 Ft

Tovább folyt a Győrre vonatkozó, ám más külföldi levéltárakban őrzött iratanyagok felkutatása és másolatok készítése. A 2025. évben a kassai és a pozsonyi városi levéltárak iratanyagának feltárása vette kezdetét.

XI. Szakkönyvtár

Az állománygyarapítási munkát a korábbi gyakorlatnak megfelelően folytattuk. Ennek fedezetét részben a költségvetésünk biztosította, részben cserekiadványokkal is bővült az állomány, amelyhez saját kiadványaink adják az alapot. Emellett a *Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjteményi Kollégiumának* ide vonatkozó rendelkezései végett az általuk támogatott műveinket az egyetemi és vármegyei levéltárakba is eljuttattuk.

A szakkönyvtár a levéltár munkatársainak biztosít betekintést, elsősorban tudományos munkatársainknak nyújt segítséget.

Korábbi kiadványaink teljes egészében hozzáférhetők az Archív Portálon, ami 2010-ig tartalmazza az addig megjelenteket.

A levéltár honlapja

A levéltár honlapja régóta üzemel. A tartalmi részeket folyamatosan fejleszteni kell. Az elmúlt időszakban számos levéltári kiadvány jelent meg, melyek már nem kaphatók. Újbóli kiadásuk nem célszerű, de törekszünk rá, hogy digitális formában hozzáférhetővé váljanak.

Figyelemmel arra, hogy a laikus felhasználók ma már többnyire nem a honlapot, hanem inkább a közösségi oldalakat használják, a levéltár létrehozta ilyen jellegű saját elérhetőségét a *Facebookon*, amely naprakész, és nagyon sok látogatója van. Ennek fejlesztése, új tartalmakkal való feltöltése állandó, kiemelt feladat.

Az elmúlt 32 évben számos olyan rendezvényt, kiállítást szerveztünk, amelyről digitális fényképek, videók maradtak fenn. Ezek folyamatos feltöltése a közösségi oldalra műszakilag

lehetséges, így nemcsak a jelennel, de a múlt értékeinek közzétételével is népszerűsíthetjük intézményünket, és közkinccsé tehetjük a város gazdag történelmi múltját.

XII. Anyakönyvi másodpéldányok kezelése

A levéltári illetékességi terület elmúlt időszakban végbement jelentős átalakítása részben új helyzetet teremtett. Emiatt még mindig sűrűn előfordul, hogy a nem levéltárunk illetékességébe tartozó települések hozzánk küldik az utólagos bejegyzéseket, amelyeket természetesen átjuttatunk az illetékes levéltárnak.

Az anyakönyvek utólagos bejegyzés (UB) bejegyzéseinek folyamatos vezetése mellett külön iktatjuk az Anyakönyvi Hivatal által átküldött jelentéseket. Ez évben 350 utóbejegyzés készült el a 2001., a 2002. és 2003. évből.

Győr, 2026. március 25.

Bági Zoltán Péter
levéltárigazgató

✉ 9022 Győr, Rákóczi Ferenc út 1. 9001 Pf: 648 ☎: 96/ 312-288, 518-742 /fax:518-742
E-mail: leveltar.gyor@gmail.com * honlap: www.vleveltar.gyor.hu
Műszaki részleg: 9024 Győr, Külső Baross Gábor út 61-63. ☎ /fax:423-654

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS LEVÉLTÁRÁNAK 2025. ÉVI MUNKATERVE

I. Technikai fejlesztés, levéltári iratok elhelyezése

A 2025. évi technikai fejlesztéseket követően a gépparkunk felújítását ebben az évben nem tervezzük. Ennek ellenére ugyanazokkal a kihívásokkal nézünk szembe a megelőző években. Egyrészt biztosítanunk kell a *FileMaker* program zavartalan futtatását. Másrészt intézményünknek is át kell térnie az elektronikus iktatásra, majd az elektronikus ügykezelésre, hogy az iratképzőink (elsősorban itt az önkormányzatra gondolok) iratanyagának átvételére és tárolására felkészüljünk. A *Budapest Főváros Levéltár*ából kapott ajánlást figyelembe véve a levéltár részére egy tanúsított elektronikus iratkezelő rendszer bevezetése volna szükséges. Mindezt követheti a levéltári elektronikus iratok megőrzését biztosító levéltári rendszer kialakítása. A 27/2015. (V. 27.) EMMI rendelet ezzel kapcsolatban a következőket írja elő a közlevéltárak számára, ezek a minimumkövetelmények: 19. § „(4) Elektronikus iratokat olyan informatikai alkalmazás támogatásával kell őrizni, amely biztosítja az iratok olvashatóságának, értelmezhetőségének, sértetlenségének a hosszú távú megőrzését, ennek érdekében az őrzést legalább két egymástól elkülönített adatbázisban kell biztosítani. (5) Az informatikai alkalmazás üzemeltetése során a tranzakciókra és a hozzáférésekre vonatkozóan naplózási szolgáltatást kell biztosítani.” Kisebb mennyiségű elektronikus iratok tárolására ingyenes szoftvereket is igénybe lehet venni (jelenleg ilyen például az *Archivematica*, a *Roda* vagy a *Preservica Starter*), de szükség volna egy testreszabott programra. Hosszú távon érdemes kialakítani egy ilyen rendszert, de mindez nyilván egy nagyobb léptékű, akár éveken át elhúzódó beruházás keretében valósulhat meg.

A már digitalizált állomány szakszerű tárolására az önkormányzat segítségével tárhelyet vásároltunk. Erre a továbbiakban is szükségünk van és a továbbiakban is a SysAdm Plusz Kft-től, mivel a hivatalos levelezésünket is az ő szerverükön keresztül bonyolítjuk.

Emellett *Budapest Főváros Levéltára* kezdeményezte, és már a 2022. évben elindult egy új számítógépes nyilvántartás létrehozása, amelynek keretében kifejezetten a városi levéltárak anyagai kerülnek fel egy online felületre. Ennek gondozása, karbantartása és feltöltése minimálisan 2–3 évet vesz igénybe. Erre a feladatra levéltárunk 2 kollégát biztosít.

II. Személyi ellátottság, vezetés, munkaszervezés

A Levéltár személyi állománya megfelelő.

III. A gyűjtőterület felügyelete

Továbbra is kiemelten ellenőrizzük azokat az iratképzőket, amelyek megmaradtak a városnál. Elsősorban az ott őrzött anyagok megtekintésére koncentrálnak. Természetesen itt csak ellenőrzésről és nem iratátvételtől van szó. Mindezeket figyelembe véve további szervlátogatásokat szeretnénk folytatni ebben az évben is, és frissítjük a szervdossziéinkat, valamint szervkataszterünket is.

A levéltárhoz beérkező intézményi irattári tervek átvizsgálása után továbbra is megtegyük a javaslatainkat. Sok a már elavult, hatályukat veszített jogszabályokon alapuló mintaterv, melyek felülvizsgálatra, korszerűsítésre szorulnak. Amennyiben az irattári terv nem felel meg a jogszabályi követelményeknek kezdeményezzük, hogy az érintett intézmények hozzák összhangba irattári tevékenységüket az általuk folytatott gyakorlattal.

IV. Anyaggyarapodás, állományvédelem

Levéltárunk készen áll az önkormányzattól, mint legnagyobb iratképzőtől a működésével kapcsolatos dokumentumok begyűjtésére és átvételére. A gyűjtőkörön kívüli iratok átvételét nem tervezzük ebben az évben. Ennek ellenére, amennyiben az esztendő közben történik olyan felajánlás, amely iratanyaga a város történetéhez kapcsolódik, azt át fogjuk venni.

Az állományvédelem szigorú előírásaira való tekintettel a levéltár az intézményben őrzött

iratokat savmentes dobozokban helyezi el. 2026-ben is tovább folytathatnánk az átdobozolást, megfelelő állapotban megőrizve az ezekben található iratokat.

Fontos a sérült irataink mentése, restaurálása is. Ebben az évben is egy kötetünk restaurálására kerül sor.

Továbbra is szükséges raktáraink hő- és páramennyiségének megfelelő szinten tartása (+18 Celsius és 50% páratartalom), ám ezt a már a 2025. évi beszámolóban is jelzett felújításnak kellene megelőznie.

Állományvédelmi szempontból fontos a digitalizáció támogatása. Ilyen módon csökkenthetjük a kutató és az iratanyag fizikai kontaktusainak lehetőségét: dokumentumaink nem szennyeződnek és fényhatások (villanó vaku) sem érik. A 2022. esztendőben elkezdődött az iratanyagaink tervszerű digitalizációja. Ez a munka a 2023., 2024. és a 2025. esztendőben is tovább folytatódott (lásd a beszámolóban). A digitalizálás a 2026. évben folytatódni fog.

V. Iratrendezés

A központi épületben a város legrégebbi iratainak többsége még az ún. régi típusú, nem savmentes dobozokban van elhelyezve, ezek átdobozolása – a fent említettek szerint – folytatódik. Az önkormányzattól átvett iratok kb. egyharmada még szintén a hagyományos dosszié rendszerű mintaállványozásnak megfelelően van kezelve. Ezeket az év során mintaállványozzuk, savmentes irattári dobozba helyezük át, és a rendezést követően új raktári jegyzék készül róluk. Ebben az évben a *FileMaker* program adatvesztés nélküli Excel táblázatba történt konvertálásával immáron darabszinten tudjuk rendezni a városi építési iratokat. Ez az ügyfélszolgálat zökkenőmentes működése szempontjából lesz fontos.

Emellett az említett digitalizációt megelőzően a kijelölt iratanyagok egy ellenőrző rendezésen esnek át. Ez két szempontból is fontos. Egyrészt ezzel darabszintre tudjuk emelni az iratok rendezettségi fokát, másrészt az adatbázis segítségével a digitalizált anyaghoz megfelelő *metarekordok* is készülnek.

VI. Iratselejtezés

A rendezéssel összhangban folytatódik a selejtezésre érett iratanyag kiválogatása. A selejtezésnél is elsőbbséget élveznek a tanácsi korszak iratai, valamint a rendszerváltozás után

felszámolt iratképzők, városi intézmények már átvett iratai. A múltban, éppen a felszámolás következtében nem selejtezett állapotban kerültek be intézményünkbe iratok. A felszámoló többnyire nem törekedett a levéltári törvény betartására, így számos levéltári értékkel nem bíró iratot őrzünk, egyben több, ún. „párhuzamos” irat is található állományunkban. Ezek szakszerű selejtezése folyamatos feladataink közé tartozik.

Az átkerült iratok egy része nézetünk szerint nem képez maradandó értéket, és csak a korábbi selejtezési hiányosságok miatt kerültek be levéltárunkba.

VII. Segédletkészítés

A levéltár az elmúlt években megteremtette azokat a levéltári és kutatási segédleteket, amelyek a szakmai elvárásoknak megfelelnek és alkalmasak a kutatók tájékoztatására.

A levéltár folytatja a 2020-ban elkezdett új számítógépes nyilvántartási rendszer kiépítését. Ez kizárólag a magyarországi városi levéltárakra vonatkozik. Részben pályázati pénzből valósítjuk meg ezt a feladatot. Ezzel levéltárunk lényegében csatlakozik az ország többi közlevéltárához. A későbbiek során e nyilvántartás segítségével lehetőség lesz arra is, hogy a statisztikai jelentésekben szereplő adatok ezzel összefüggően kerüljenek az ismétlődő beszámolókbba, munkatervekbe.

A levéltár számos jelentős értékkel bíró forrással rendelkezik, például céhszabályzatokkal. Ezek kiadását a 2026. esztendőben is szeretnénk tovább folytatni. Emellett – lehetőség szerint – szeretnénk tovább folytatni a külföldi levéltárakban Győrre vonatkozó iratanyagok gyűjtését és jegyzékelését is.

VIII. Kutató- és ügyfélszolgálat

A levéltár a tudományos kutatók kiszolgálása kapcsán előnyben részesíti a város történetével foglalkozó ügyfeleket. Ezt részben amiatt is tesszük, mert számos olyan kiadvány van előkészület alatt, amikhez ezen kutatások elengedhetetlenek.

Az ügyfélszolgálat zavartalanul folyik, mivel itt a személyes részvétel nem feltétel. A nagy mennyiségben átvett, sok tekintetben jogbiztosító iratok rendezésével elő kívánjuk segíteni az ügyfélszolgálat precíz és pontos működését, hiszen a telephely látja el az ügyfélszolgálati

megkeresések közel 60%-át. A tervdokumentáció hasznosításának ügye egy korábban kidolgozott javaslat az önkormányzat felé, amely nem csupán a levéltárat érintené, hanem magát a fenntartó önkormányzatot és az alá tartozó intézményeket is. A levéltár továbbra is fenntartja ez ügyben javaslatait. Az úgynevezett Műszaki Levéltár dolgozói már folyamatosan kint tartózkodnak a Műszaki Fióklevéltárban, ezzel lehetővé vált, hogy a gyakori igénybevételnek megfelelően a szükséges reponálások is rendben végbemenjenek.

A szolgáltatási funkciók megerősítéséhez alapvetően állampolgári érdek fűződik. A történeti értékű iratok egészen a rendszerváltozásig a levéltárba kell, hogy kerüljenek. Felülemelkedve „a történeti érték fogalmán”, ki kell mondani, hogy a levéltárat a napi ügyvitel miatt keresik fel a leggyakrabban (bizonyítvány-másolatok, telekkönyvi végzések, tervrajzok stb.). Az iratok átvétele, annak megőrzése és az abból való szolgáltatás egy olyan nélkülözhetetlen feladat, amelyet a levéltár eleve jobban lát el, mint sok esetben ezen iratok megtermelői és jogutódai.

A központi épület kutatószolgálat a jelenlegi munkatársi gárdával továbbra is biztosítható, itt növekedéssel 2026-ban nem számolunk. Miután a városi levéltár Magyarország kis létszámú levéltáraihoz tartozik, általános követelmény, hogy mindenki értsen egy kicsit a másik szakterületéhez is.

IX. Kiadványkészítés

Ebben az évben ismét szeretnénk a régi metódus szerint kiadni a *Győri Tanulmányok* 48. számát.

A levéltár kiadványpolitikájával eddig is törekedtünk arra, hogy ezek bemutatása, ismertetése és árusítása elsősorban az évente megrendezésre kerülő *Ünnepi Könyvhéten* és *Győri Könyvszalomon* történjen. Hiszen ez egy nagy nyilvánosság mellett zajló esemény, amelyet eddig és ezután is ki kell használnunk. Természetesen kiadványainkat minden alkalommal bemutatjuk és árusítjuk az évente megrendezett *Győri Levéltári Napon*.

2026-ban megjelenésre előkészített kiadványok:

1. *Győri Tanulmányok* 2026/48.
2. *Győri céhes kiváltságlevelek a 16–18. századból*. III. kötet. Ennek megjelentetésére pályázati forrást is szeretnénk felhasználni.
3. Szeretnénk előkészíteni Giorgio Basta 1597. évi naplójának a kiadását, amely olasz-angol-magyar nyelven jelenne meg terveink szerint.

Mindezek mellett egyéb városi kiadványokban is tervezzük részvételünket, mint közreműködő vagy tanácsadó.

X. Közművelődés

Levéltárunk a helyi társlevéltárakkal összefogásban ez évben is megszervezi a levéltári napokat, amelyeken munkatársaink is előadóként fognak részt venni.

Szeretnénk folytatni a Kazinczy Ferenc Gimnáziummal és Kollégiummal közösen rendezett előadássorozatot is, hiszen így több száz diákhhoz eljuthat a történettudomány legújabb kutatásainak eredménye. Emellett – felkérésre – rendhagyó történelemórákat és városi sétákat is szívesen tartunk.

Kezdetektől fogva részt veszünk az *Ünnepi Könyvhét* rendezvényén és a *Győri Könyvszalomon*. Ezt a hagyományt 2026-ban is folytatni kívánjuk.

Mindezekon túl szeretnénk tovább folytatni az együttműködési szerződések kötését társintézményekkel, hogy a közös kulturális kincseinket együtt mutathassuk be és megoszthassuk azokat lakóhelyünk érdeklődő közönségével. Mind a határainkon belül, mind azon kívül is. Fontosnak érezzük még, hogy a Győrrre vonatkozó, ám nem a városi, illetve a vármegyei levéltárban található iratanyagokat is felkutassuk, és lehetőség szerint a nyilvánosság elé tárjuk. Ebben az évben a kassai és a pozsonyi városi levéltárral szeretnénk együttműködést kötni, ezzel is szorosabbra vonva kapcsolatainkat.

XI. Szakkönyvtár

Az állománygyarapítási munkát a korábbi gyakorlatnak megfelelően folytatjuk. Ennek fedezetét részben a költségvetésünk biztosítja, részben cserekiadványokkal is bővül az állomány. Emellett pályázati úton is szeretnénk ebben az évben is gyűjteményünket gyarapítani.

A szakkönyvtár a levéltár munkatársainak biztosít betekintést, elsősorban tudományos munkatársainknak nyújt segítséget.

Korábbi kiadványaink teljes egészében hozzáférhetőek az Archív Portálon, ami 2010-ig tartalmazza az addig megjelenteket. Folyamatosan dolgozunk azon, hogy az elmúlt időszakban keletkezett köteteink is elérhetőek legyenek az internetes kutatók számára.

A levéltár honlapja

A levéltár honlapja régóta üzemel. A tartalmi részeket folyamatosan fejleszteni kell. Az elmúlt időszakban számos levéltári kiadvány jelent meg, melyek már nem kaphatók. Újbóli kiadásuk nem célszerű, de törekszünk rá, hogy digitális formában hozzáférhetővé váljanak.

Figyelemmel arra, hogy a laikus felhasználók ma már többnyire nem a honlapot, hanem inkább a közösségi oldalakat használják, a levéltár létrehozta ilyen jellegű saját elérhetőségét, amely naprakész, és sok látogatója van. Ennek fejlesztése, új tartalmakkal való feltöltése állandó, kiemelt feladat. Az elmúlt 32 évben számos olyan rendezvényt, kiállítást szerveztünk, amelyről digitális fényképek, videók maradtak fenn. Ezek folyamatos feltöltése a közösségi oldalra műszakilag lehetséges, így nemcsak a jelennel, de a múlt értékeinek közzétételével is népszerűsíthetjük intézményünket, és közkinccsé tehetjük a város gazdag történelmi múltját. Ezeket a feladatokat ebben az évben is el kívánjuk végezni.

XII. Anyakönyvi másodpéldányok kezelése

A levéltári illetékességi terület elmúlt időszakban végbement jelentős átalakítása részben új helyzetet teremtett. A továbbiakban is előfordul, hogy a nem levéltárunk illetékességébe tartozó települések hozzánk küldik az utólagos bejegyzéseket, amelyeket természetesen átjuttatunk az illetékes levéltárnak.

Szeretném jelezni, hogy az anyakönyvek utólagos bejegyzését (UB) a 2026. évtől nem levéltárunk munkatársai végzik. Ennek az az oka, hogy az anyakönyvezés állami funkció, így az ezzel kapcsolatos iratanyagoknak az állami intézmények helyi szerveinek iratait gyűjtő vármegyei levéltárban a helye. Oross András PhD, a Magyar Nemzeti Levéltár Győr-Moson-Sopron vármegyei Levéltára Győri Levéltárának igazgatója már meg is tette a szükséges lépéseket az illetékes minisztériumnál. Ezért ezek az anyagok átkerülnek az említett intézménybe.

Győr, 2026. március 25.

